

Република Српска
УНИВЕРЗИТЕТ У БАЊОЈ ЛУЦИ
Наставно-научно вијеће

Број: 05-433/07
Дана, 05.07.2007. године

На основу члана 113. Статута Универзитета у Бањој Луци, Наставно-научно вијеће Универзитета на сједници од 05.07.2007. године,
д о н о с и

О Д Л У К У

Даје се сагласност на Одлуку Наставно-научног вијећа Правног факултета о избору др **ЗДРАВКА ЗЛОКАПЕ** у звање редовног професора на предмету Политички системи.

Образложење

Правни факултет у Бањој Луци доставио је на сагласност Одлуку о избору др Здравка Злокапе у наставничко звање – редовни професор.

Наставно-научно вијеће Универзитета на сједници одржаној 05.07.2007. године утврдило је да је наведена Одлука у складу са одредбама Закона о високом образовању и Статута Универзитета.

Сагласно члану 74. Закона о високом образовању, одлучено је као у диспозитиву ове Одлуке.

Достављено:

1. Факултету 2x
2. Архиви
3. Документацији

ПРЕДСЈЕДНИК
НАСТАВНО-НАУЧНОГ ВИЈЕЋА

Проф. др Станко Станић

РЕПУБЛИКА СРПСКА
УНИВЕРЗИТЕТ У БАЊОЈ ЛУЦИ
ПРАВНИ ФАКУЛТЕТ
БАЊА ЛУКА

УНИВЕРЗИТЕТ У БАЊОЈ ЛУЦИ

ПРИМАЉЕНО: 25.06.2007	
Орг. јед.	Број
05	433

Број: 360-L-3/07
Дана; 18.06.2007.

На основу члана 21, став 2 Закона о измјенама и допунама Закона високом образовању (Службени гласник Републике Српске број 30/2007) и члана 131. Статута Правног факултета у Бањој Луци, Наставно-научно вијеће на сједници одржаној дана 18.06.2007. године, *донијело је:*

ОДЛУКУ
о избору у звање редовног професора

I

Проф. др Здравко Злокапа бира се у звање редовног професора на предмету Политички системи.

II

Одлука о избору се упућује Наставно-научном вијећу Универзитета ради давања сагласности на избор.

III

Саставни дио Одлуке је Извјештај Комисије за избор проф. др Здравка Злокапе у више звање на наставном предмету Политички системи.

ПРЕДСЈЕДНИК
НАСТАВНО-НАУЧНОГ ВИЈЕЋА

Проф. др Милорад Живановић

PRIMLJENO: 31. 05. 2007.			
ORG. JED.	BROJ	PRILOZI	VRIJEDNOST
	333		

Prof. dr Nikola Poplašen
Prof. dr Snježana Savić
Prof. dr Nenad Kecmanović

NASTAVNO-NAUČNOM VIJEĆU PRAVNOG FAKULTETA U BANJALUCI

Pravni fakultet Univerziteta u Banjaluci raspisao je konkurs za izbor nastavnika na predmet "Politički sistemi". Konkurs je objavljen u novinama "Glas Srpske" dana 18. aprila 2007. godine. Na prijedlog Katedre državno-pravnih nauka, Nastavno-naučno vijeće Pravnog fakulteta imenovalo je komisiju za izbor nastavnika na pomenuti predmet, u sastavu:

1. dr Nikola Poplašen, redovni profesor Pravnog fakulteta Univerziteta u Banjaluci na predmetu Političke i pravne teorije, predsjednik Komisije,
2. dr Snježana Savić, redovni profesor Pravnog fakulteta Univerziteta u Banjoj Luci na predmetu Teorija države i prava, i
3. dr Nenad Kecmanović, redovni profesor Fakulteta političkih nauka Beogradskog univerziteta na predmetima Uvod u političke nauke i Opšta politologija.

Komisija je pregledala konkursni materijal i ustanovila da se na konkurs javio samo jedan kandidat, dr Zdravko Zlokapa, dosadašnji profesor na tom predmetu. Komisija se upoznala s njegovom prijavom, proučila njegove naučne i stručne radove, sagledala njegov pedagoški i istraživački angažman i o svemu tome podnosi sljedeći

I Z V J E Š T A J

I

BIOGRAFSKI PODACI

Kandidat dr Zdravko Zlokapa rođen je 22. januara 1953. godine. Osnovnu i srednju školu završio je u Banjaluci. Studirao je na Fakultetu za sociologiju, političke nauke i novinarstvo u Ljubljani i diplomirao na Odsjeku za političke nauke tog fakulteta. Na

Pravnom fakultetu u Banjaluci završio je postdiplomski studij i u maju 1987. godine stekao naučno zvanje magistra pravnih nauka. Doktorirao je na istom fakultetu 1992. godine odbranivši pred komisijom doktorski rad pod naslovom „Savremena jugoslovenska opština u teoriji i praksi“.

Radnu karijeru kandidat je započeo u Centru za marksističko obrazovanje i političke studije «Veselin Masleša» u Banjaluci, gdje je i biran u stručna zvanja; od 1989. god. radi na Pravnom fakultetu u Banjaluci - prvo kao viši asistent na predmetima Ustavno pravo i Usporedni politički sistemi, a potom kao docent i vanredni profesor na predmetu Politički sistemi.

II

NAUČNI I STRUČNI RAD

Objavljeni radovi

I KNJIGE

A) DO IZBORA U ZVANJE DOCENTA

1. Zlokapa Zdravko, dr Rajko Kuzmanović, dr Mićo Carević, dr Radovan Hrnjaz, Gojko Milinković, Branković Drago: *Samoupravno odlučivanje u sistemu interesnog organizovanja*, Centar za političke studije «Veslin Masleša», Banjaluka, 1983., str. 204

B) OD IZBORA U ZVANJE DOCENTA DO IZBORA U ZVANJE VANREDNOG PROFESORA

2. Dr Zlokapa Zdravko, dr Neđo Miličević, mr Hilmo Pašić, Anton Štitić: *Lokalna samouprava u Bosni i Hercegovini*, OSCE, Sarajevo, 1999. god., str. 201
3. Dr Zlokapa Zdravko, *Demokratski politički sistemi*, Pravni fakultet, Banjaluka, 2.000. god., str. 200

C) POSLIJE IZBORA U ZVANJE VANREDNOG PROFESORA

4. Dr Zlokapa Zdravko i ostali: *Lokalna i regionalna samouprava u BiH*, Centar za promociju civilnog društva, Sarajevo, 2001., str. 347

5. Dr Zlokapa Zdravko i ostali: *Komentari zakona o udruženjima i fondacijama*; Centar za promociju civilnog društva i International Lex, Sarajevo-Banja Luka, 2003. god., str. 280
6. Dr Zdravko Zlokapa, dr Neđo Miličević, dr Salih Fočo, dr Nikola Grabovac i dr Slavo Kukić, *Rad izvršne i zakonodavne vlasti u BiH* (Operations of Executive and Legislative Power in BiH), objavljeno na srpskom i engleskom jeziku u izdanju Centra za promociju civilnog društva, Sarajevo, 2003. god., str. 147
7. Dr Zlokapa Zdravko, mr Nadežda Savjak, dr Lazo Ristić, *Odgovornost i spremnost pojedinca za djelovanje*, Nansen Dialogue Centre, Banja Luka, 2003. god., str. 96
8. Dr Zlokapa Zdravko, dr Mirko Pejanović, dr Hasan Zolić i dr Suad Arnautović: *Opštine u Bosni i Hercegovini*. Demografske, socijalne, ekonomske i političke činjenice. Istraživačka studija Centra za razvoj lokalne i regionalne samouprave Fakulteta političkih nauka u Sarajevu; Promocult, Sarajevo, juli 2006. god., str. 402

II ŠAPIROGRAFISANI RADOVI

A) DO IZBORA U ZVANJE DOCENTA

9. *Samoupravne interesne zajednice u političkom sistemu SFRJ* (magistarski rad), Pravni fakultet, Banja Luka, 1987., str. 157
10. *Savremena jugoslovenska opština u teoriji i praksi* (doktorska disertacija), Pravni fakultet, Banja Luka, 1992., str. 376.

III ČLANCI

a) Naučni

A) DO IZBORA U ZVANJE DOCENTA

11. *Protivrječnosti udruživanja rada i sredstava; Projektni zadatak i metodologija istraživanja*, studija s rezultatima istraživanja; Centar za političke studije "Veselin Masleša", Banja Luka, 1987., str.13-25
12. Zdravko Zlokapa, Gojko Milinković: *Opština i udruživanje rada i sredstava*; izvještaj o rezultatima istraživanja, Centar za političke studije «Veselin Masleša», Banja Luka, 1987., str. 131-179.

13. Zlokapa Zdravko, Drago Branković: *SK i Sindikat i udruživanje rada i sredstava*; izvještaj o rezultatima istraživanja, Centra za političke studije "Veselin Masleša", Banja Luka, 1987., str. 179-223
14. Zlokapa Zdravko, Dragan Đuričić: *Japanci i pravo*, Godišnjak Pravnog fakulteta u Banja Luci, 1991., str. 47-59

**B) OD IZBORA U ZVANJE DOCENTA DO IZBORA U ZVANJE
VANREDNOG PROFESORA**

15. *Izvori nacionalizma u Ustavu BiH*, rad objavljen u zborniku «Građanin i narod»; referat na međunarodnom naučnom skupu koji je pod nazivom «Ustavni položaj građanina i naroda u BiH» održan u Mostaru 28. i 29. novembra 1998.; izdavač: Centar za zaštitu manjina Sarajevo i Verona forum Brisel, 1998., str. 16-20
16. *Ustav RS o lokalnoj samoupravi*, Godišnjak Pravnog fakulteta u Banjaluci, XXII/1998., str.141-157
17. *Izborne nadležnosti Bosne i Hercegovine*, referat na naučnom skupu koji je u organizaciji Akademije nauka i umjetnosti Republike Srpske održan u Banjaluci 26. novembra 1999. god.; članak je objavljen u zborniku «Podjela nadležnosti između institucija BiH i entiteta», izdavač: ANURS, Banja Luka, 1999., str. 111-125
18. *Mediji u RS : Bolna tranzicija*, Godišnjak Pravnog fakulteta u Banja Luci XXIII/1999., str.153-167 i «Aktuelnosti», časopis za društvena pitanja, Banja Luka, godina III, broj 6, januar-mart 1999. str.102-113
19. *Lokalna samouprava u RS*, referat na naučnom skupu održanom u Sofiji 24.aprila 1998., objavljen u: *Lokalna samouprava*, izdanje Balkanskog centra za izučavanje lokalne samouprave, Niš, časopis za teoriju i praksu lokalne samouprave, broj 4-5/1999. god., str. 152-162
20. *Udruživanje građana: Norma i društvena potreba*, Srpska pravna misao, časopis za pravnu teoriju i praksu, Banja Luka, godina VII, januar-decembar, broj 1-4/97-99., str.105-121
21. *Devolucija u Velikoj Britaniji: slučaj Škotske*, "Značenja", časopis za nauku, kulturu i društveni život, Dobož, godina XVI, broj 40, oktobar 2000. god.
22. *Lokalna samouprava i etničke podjele u BiH*, referat napisan po pozivu za međunarodni naučni skup koji je održan 6. i 7. novembra 2000. god. u Makedoniji, Ohrid, u organizaciji Balkanskog centra za izučavanje lokalne samouprave

23. *Političke partije u Sjedinjenim Američkim Državam*, Godišnjak Pravnog fakulteta u Banja Luci XIV/2000.

C) POSLIJE IZBORA U ZVANJE VANREDNOG PROFESORA

24. *Lokalna samouprava između reforme i retradicionalizacije*, Lokalna samouprava, maj 2003., broj 2, godina I, str. 18-23
25. *Bosna i Hercegovina – prvih stotinu dana vlasti*. Monitoring i istraživanje funkcionisanja vlasti prvih stotinu dana poslije izbora, projekat u organizaciji Centra za promociju civilnog društva realizovao istraživački tim u sastavu: prof. dr Zdravko Zlokapa, prof. dr Salih Fočo, prof. dr Slavo Kukić i prof. dr Nedo Miličević. Kompletan izvještaj o rezultatima istraživanja objavljen je kao poseban separata u izdanju Centra za promociju civilnog društva, Sarajevo, 2003., god., str. 109, a skraćeni u: Lokalna samouprava, juli-avgust 2003., broj 4-5, godina I, str. 52-68
26. *Politički aspekti strategije decentralizacije*. Izlaganje na Konferenciji gradonačelnika koja je u organizaciji Vijeća Evrope održana u Sarajevu od 21. do 23. aprila 2004., objavljeno u: Lokalna samouprava, maj 2004., broj 5, godina II, str. 69-72
27. *Skupština opštine i načelnik – rivali ili partneri?* Izlaganje na savjetovanju „Stanje i problemi lokalne samouprave u BiH – ka većem učešću građana u lokalnim poslovima“ koje je održano u Neumu 17. i 18. decembra 2004., objavljeno u: Lokalna samouprava, decembar 2004., broj 12, godina II, str. 21-28
28. Dr Zlokapa Zdravko i ostali, *Analiza stanja lokalne uprave i samouprave u BiH*. Objavljeno kao poseban separata u izdanju: EDA, Banja Luka, maj 2005. god., str. 140 i kao tematski broj časopisa Lokalna samouprava, maj 2005. god., broj 5, godina III
29. *Građani i lokalna vlast*. Lokalna samouprava, decembar 2005., broj 12, godina III, str. 62-68
30. *Političko odlučivanje na lokalnom nivou*. Objavljeno u: Lokalna samouprava, januar 2007., broj 1, godina V, str. 8-16
31. *Učešće građana u odlučivanju. Šta Evropa očekuje od BiH?* Primljeno za objavljivanje u: Srpska pravna misao, Banja Luka, broj 1/2007. god.

32. Dr Zdravko Zlokapa, izvještaji u kvartalnoj publikaciji *Early Warning System*, UNDP BiH; ovi izvještaji analitički pokrivaju segment prihoda i socijalne zaštite u periodu od jula 2002. do jula 2005. god. (16 kvartalnih i četiri godišnja izvještaja)

a) Stručni

A) DO IZBORA U ZVANJE DOCENTA

33. *Informisanje u samoupravnim interesnim zajednicama*, Sveske Centra «E. Kardelj», 16/84., Beograd, str. 183-189.
34. Zlokapa Zdravko i dr Mićo Carević: *Interesno organizovanje u u oblasti društvenih djelatnosti*, članak u studiji «Program dugoročnog razvoja opštine Banjaluka do 2000-te godine», separat "Društvene djelatnosti"; Ekonomski fakultet, Banja Luka, juna 1985., str. 282-313
35. Prikaz knjige dr Zdravka Mlinara «Protislovja društvenega razvoja», objavljeno u časopisu «Savremenost», Novi Sad, 7/87.
36. Prikaz knjige dr Miće Carevića «Jugoslavija između etatizma i samoupravljanja», objavljeno u časopisu «Opredjeljenja», Sarajevo, 5/88.

B) OD IZBORA U ZVANJE DOCENTA DO IZBORA U ZVANJE VANREDNOG PROFESORA

37. *A Human Bomb*, objavljeno u 99 Review of Free Thought, Sarajevo, number 7-8/1997, str. 7-11
38. *Lokalna samouprava u Republici Srpskoj; Popularni prikaz normativno-institucionalne strukture lokalne samouprave u RS*; štampano kao brošura u izdanju Građanskog foruma, Banja Luka, avgusta 1997. god., str. 38
39. *Pravila i propisi za izbore u BiH*, pregledni članak s prijedlogom izmjena postojećeg izbornog zakonodavstva (koautor), 99 revija slobodne misli, 11-12/1998., str.3-17
40. *Izveštaj o humanom razvoju - Bosna i Hercegovina 1998.*, Independent Boureau for Humanitarian Development (IBHI), koautor, str. 133
41. *Rat kao vječna «zabava» čovječanstva?; prikaz knjige Alvina Toflera «Rat i antirat»*, objavljeno u: Godišnjak Pravnog fakulteta u Banja Luci, godišće XXIII za 1999.god., str. 327-335

42. *Komparacija komparativista: Brajs i Lovo*; osvrt povodom izlaska iz štampe knjige Filipa Lovo «Velike savremene demokratije», u izdanju Izdavačke knjižarnice Zorana Stojanovića, Sremski Karlovci-Noví Sad, 1999. god., str. 534; objavljeno u: Srpska pravna misao, časopis za pravnu teoriju i praksu, godište VII, Banja Luka, januar-decembar, broj 1-4/97-99., str.199-203.
43. *Ne samo za slušaoce američkih studija*, prikaz knjige Robert McKeever, John Zvesper, Richard Maidment: Politics USA, Prentice Hall, 1999., str. XII+550; objavljeno u: Godišnjak Pravnog fakulteta u Banja Luci, godište XIV za 2000. god.

C) POSLIJE IZBORA U ZVANJE VANREDNOG PROFESORA

44. *Lokalni izbori u RS: Lijevo pišem desno pamtim*, Lokalna samouprava, oktobar 2004., broj 10, godina II, str. 25-31
45. Dr Zlokapa Zdravko i ostali članovi ekspertskeg tima: *Strategija razvoja lokalne samouprave u BiH*, Razvojna agencija EDA, BanjaLuka, juni 2006. god.
46. Dr Zdravko Zlokapa, dr Nedo Miličević i ostali: *Učešće građana u donošenju javnih odluka u BiH*. Istraživački projekat koji od 2005. god. realizuje Centar civilnih inicijativa BiH

Analiza i ocjena važnijih radova

Komisija smatra da one radove kandidata na osnovu kojih je on biran u prethodna naučna zvanja i koji su bili predmet razmatranja ranije nadležnih komisija, nije potrebno ocjenjivati u ovom izvještaju. Predmet pažnje ove Komisije i ovoga izvještaja jesu samo oni važniji naučni i stručni tekstovi dr Zdravka Zlokape koji su nastali poslije njegovog prethodnog izbora.

Dr Zlokapa Zdravko i ostali: *Lokalna i regionalna samouprava u BiH*, Centar za promociju civilnog društva, Sarajevo, 2001. god., str. 347

Problemima lokalne samouprave ovaj se autor bavi već pune dvije decenije. Njegova doktorska disertacija je predstavljala kritiku komunalnog sistema, a ova knjiga, koju je napisao u koautorstvu sa još četiri bh stručnjaka, jeste analiza kako lokalna samouprava funkcioniše u periodu tranzicije. Zaključak je ove studije da se u prvim godinama prelaska na klasični obrazac lokalne samouprave u ovom dijelu političkog sistema pojavljuje dosta novih problema. Oni nisu samo posljedica opšteg siromaštva i nerazvijenosti lokalnih zajednica već proizilaze iz neprilagođenosti starih i novih institucija, nesnalaženja lokalnih elita u novim odnosima i restrukturiranja odnosa između centralne vlasti i lokalnih vlasti. Knjiga se bavi i pitanjem mogućnosti regionalizacije BiH, pošto je regionalizam trend koji EU podržava već decenijama.

Ova knjiga se na metodičan i argumentovan način bavi problemima koje tranzicija otvara u lokalnoj samoupravi.

Dr Zlokapa Zdravko i ostali: *Komentari zakona o udruženjima i fondacijama;* Centar za promociju civilnog društva i International Lex, Sarajevo-Banja Luka, 2003. god., str. 280

U društvima koja svoje autoritarno uređenje zamjenjuju demokratskim, novi odnosi – obuhvaćeni nazivom civilno društvo – rađaju se i unapređuju kroz tzv. nevladin sektor i to u prvom redu zahvaljujući udruženjima građana. Za brži razvoj NGO sektora od presudne je važnosti kvalitet propisa koji regulišu ovu oblast, pa komentari zakona o udruženjima i fondacijama u ovom slučaju imaju dvostruku funkciju: oni predstavljaju vjerodostojno tumačenje ovih važnih zakona iz pera uglednih naučnika, a istovremno predstavljaju i naučnu kritiku čiji je cilj da - sučeljavajući normativna rješenja sa njihovim stvarnim učincima - ukaže na propuste i sugeriše kako da se oni isprave.

Ova studija u punoj mjeri izvršava obe ove zadaće: korisno je štivo za zakonodavca jer mu ukazuje na nedostatke postojećih propisa, dobro je došla članovima NGO jer im pomaže da se snađu u normativnoj zbrci, a i vrijedna je naučna analiza čiji autori znalacki kombinuju pravni, politološki i sociološki pristup.

Dr Zlokapa Zdravko, mr Nadežda Savjak, dr Lazo Ristić, *Odgovornost i spremnost pojedinca za djelovanje,* Nansen Dialogue Centre, Banja Luka, 2003. god., str. 96

Demokratija podrazumijeva građane voljne da se aktivno uključe u političke procese. U starim, tzv. konsolidovanim demokratijama nivo građanskog aktiviteta je funkcija ugroženosti temeljnih društvenih vrijednosti – ako su one ugrožene građanski aktivizam je u porastu. U tranzicionim društvima građanski aktivizam je veoma visok samo u periodu rušenja starog režima, a poslije toga se obično znatno smanjuje. U siromašnim društvima kao što je naše, na opadanje građanskog aktivizma djeluje čitava sprega nepovoljnih činilaca: siromaštvo je samo po sebi jak negativni faktor, nizak nivo obrazovanja je snažan ograničavajući činilac, autoritarno nasljeđe takođe usporava demokratski razvoj, razočaranost zbog sporog ostvarivanja političkih obećanja odbija ljude od javnog angažmana, itd i tsl.

Knjiga *Odgovornost i spremnost pojedinca za djelovanje* predstavlja analizu rezultata empirijskog istraživanja o tome koliko su građani BiH spremni da se angažuju na javnoj sceni i o tome koga smatraju krivim što se procesi demokratizacije bh društva odvijaju ovako sporo. Autori su iz raznih uglova – socijalno-psihološkog, sociološkog, pravnog i politološkog – sagledali stanje u BiH i na empirijskom materijalu testirali svoje hipoteze. Njihov je zaključak da se stanje u našoj zemlji ne razlikuje mnogo od stanja u zemljama sa sličnom političkom sudbinom i da je drastično opadanje građanskog aktivizma prirodna posljedica siromaštva i nerazvijenosti ali i defetizma i kulturnog nasljeđa.

Dr Zlokapa Zdravko, dr Mirko Pejanović, dr Hasan Zolić i dr Suad Arnautović: *Opštine u Bosni i Hercegovini.* Demografske, socijalne, ekonomske i političke činjenice. Istraživačka studija Centra za razvoj lokalne i regionalne samouprave Fakulteta političkih nauka u Sarajevu; Promocult, Sarajevo, juli 2006. god., str. 402

Ova je knjiga nastala kao rezultat napora da se sakupe i na jednom mjestu prikažu svi dostupni podaci o opštinama u Republici Srpskoj i Federaciji BiH. Osim podataka, knjiga sadrži i obimne studije o lokalnoj samoupravi koja je počela da pokazuje znakove

oporavka u oba entiteta. Republika Srpska je u međuvremenu usvojila i novi Zakon o lokalnoj samoupravi koji pokazuje kako dobra normativna rješenja podsticajno djeluju na lokalne institucije i na razvoj lokalnih zajednica. U Federaciji BiH su odnosi znatno komplikovaniji zbog postojanja kantona kao posrednika između opština i entiteta ali i tamo proces usklađivanja zakona sa zahtjevima Evropske konvencije o lokalnoj samoupravi takođe počinje da daje rezultate.

Knjiga daje doprinos naučnoj analizi razvoja lokalne samouprave u BiH, a zbog obilja statističkog materijala predstavlja i ishodište za dalja istraživanja ovog segmenta političkog sistema.

Dr Zdravko Zlokapa, dr Neđo Miličević, dr Salih Fočo i dr Slavo Kukić: *Bosna i Hercegovina – prvih stotinu dana vlasti*. Kompletan izvještaj o rezultatima istraživanja i monitoringu objavljen je kao poseban separata u izdanju Centra za promociju civilnog društva, Sarajevo, 2003., god., str. 109

Dr Zdravko Zlokapa, dr Neđo Miličević, dr Salih Fočo, dr Nikola Grabovac i dr Slavo Kukić, *Rad izvršne i zakonodavne vlasti u BiH (Operations of Executive and Legislative Power in BiH)*, objavljeno na srpskom i engleskom jeziku u izdanju Centra za promociju civilnog društva, Sarajevo, 2003. god., str. 147

U ova dva rada predstavljeni su rezultati tipičnih *policy* istraživanja uobičajenih u konsolidiranim demokratijama, a još uvijek prilično rijetkih kod nas. Njihov je cilj da iskusni eksperti pažljivo prate izborni proces, predizbornu kampanju i prvih stotinu dana nove vlasti da bi se ocijenio način odvijanja političkog procesa i da bi se ustanovilo da li pobjednička partija ostvaruje obećanja data u kampanji. Međutim, rad izvršne i zakonodavne vlasti prati se i kasnije i javnost se o tome redovno izvještava. Ovakva istraživanja su veoma korisna jer ne prate i ne ocjenjuju samo dnevno-političke aktivnosti državnih organa već se bave političkim trendovima i dubljim socijalnim i političkim kretanjima. Veoma je pohvalno što su se *policy istraživanja* počela primjenjivati i kod nas jer omogućavaju kompariranje sa istim procesima u drugim zemljama pošto se ovakva istraživanja u pravilu realizuju sličnim metodološkim postupcima pa su im rezultati uporedivi; istovremeno, rezultati ovih istraživanja su dobar indikator napredovanja procesa demokratizacije te političkog sazrijevanja biračkog tijela i ostalih subjekata političkog procesa.

Izvedena uz primjenu savremenih metodoloških postupaka, objektivna u pristupu i sa solidno argumentiranim zaključcima ova istraživanja pokazuju da dr Zlokapa Zdravko prati savremene metodološke trendove u političkim naukama i da je sposoban da ih primijeni u analizi konkretnih problema.

Dr Zdravko Zlokapa: *Učešće građana u odlučivanju. Šta Evropa očekuje od BiH?* Srpska pravna misao, Banja Luka, broj 1/2007. god.

Rad se bavi razlikama u poimanju demokratije odnosno analizira razlike između liberalne demokratije i onoga što se u tranzicionim zemljama smatra demokratijom.

Autor je na stanovištu da se koncept liberalne demokratije razvijao još od 17. vijeka na teorijskim temeljima *moderne* i njenog shvatanja čovjeka kao slobodnog bića; ovaj je koncept postepeno potvrđivan i dograđivan kroz izbornu pravo, kroz koncepte pravne države i vladavine prava, kroz izgradnju političke kulture kongenialne s demokratskim strukturama i kroz svojevrsan „društveni ugovor“ između elite i naroda. S

druge strane, savremene tranzicione zemlje nemaju takvih ni teorijskih tradicija ni praktičnih iskustava i svode demokratiju na formalne institucije i procedure koje teško funkcionišu bez „liberalnog duha“. Zbog niza strukturnih neusklađenosti, politički sistemi tranzicionih zemalja lako mogu da se slome pod pritiskom modernizacijskih protivrječnosti.

Autor u ovom radu zapravo analizira dva problema. Prvi je sadržan već u naslovu i odnosi se na ono što Evropska unija očekuje od BiH u njenom približavanju ovoj međudržavnoj zajednici; drugi se problem odnosi na to da li je BiH sposobna ili u kojoj mjeri je sposobna da postavljene zahtjeve ispuni te na taj način ostvari očekivanja EU i svojih građana. Svoje stavove autor pažljivo argumentuje pokazujući pri tome dobro poznavanje evropskih političkih i kulturnih obrazaca i još bolje poznavanje lokalnih tradicija i prilika.

Dr Zlokapa Zdravko i ostali, Analiza stanja lokalne uprave i samouprave u BiH,
EDA, Banja Luka, maj 2005. god.

U ovom radu dr Zlokapa Zdravko je napisao dva prva poglavlja – *Istorijski i socijalni background* i *Pravni okvir lokalne samouprave*, a čitav je rad u funkciji pripreme za izradu strategije razvoja lokalne samouprave u BiH. Zbog toga ovi tekstovi imaju izrazit analitički karakter što daje mogućnost autoru da pokaže svoje umijeće u primjeni analize sadržaja, u tumačenju statističkih podataka, u povezivanju socioloških zapažanja s rezultatima empirijskih istraživanja – i da pokaže sposobnost da sve to logično inerpertira i uklopi u teorijski koherentno stanovište.

Kroz rad provejava stanovište koje je autor iznosio i u nekim svojim drugim radovima, a koje se može okarakterisati kao institucionalni skepticizam. Radi se zapravo o skepsi prema potpunom i neograničenom povjerenju koji tzv. *new institucionalism* gaji prema mogućnostima institucionalne analize. Ovaj obnovljeni teorijski trend u političkim naukama stiže sve više pristalica, iako postoje i oni koji, kao ovaj autor, upozoravaju na njegove ograničene domete kao i na ograničeno dejstvo institucionalnih reformi.

* * * * *

Osim radova koje smo detaljno obrazložili, dr Zlokapa Zdravko je napisao i nekolicinu drugih, manjih radova i analiza koje ćemo ovdje zbirno opisati. Naime, svi ovi tekstovi, bez obzira za koju svrhu i namjenu pisani, odaju da se autor dosljedno pridržava naučne i metodološke rigoroznosti i da u tom pogledu ne pravi ustupke. Osim toga, ovi tekstovi takođe potvrđuju da je dr Zlokapa dobro informisan o savremenim teorijskim kretanjima ali i o aktuelnim političkim zbivanjima koja je u stanju da tumači u komparativnoj i istorijskoj perspektivi. To je veoma važno jer koncept predmeta koji on predaje podrazumijeva sposobnost da se održi stalni kontakt između politološke teorije i političke prakse.

Dr Zdravko Zlokapa zadržava interesovanje za aktuelne političke trendove kao svoju trajnu istraživačku orijentaciju. To u prvom redu podrazumijeva njegovo zanimanje za probleme tranzicije i demokratizacije ranijih autoritarnih društava odnosno zanimanje za uspostavljanje novog sistema vrijednosti, novih institucija, nove političke kulture i novih političkih obrazaca uopšte. Pošto smjena sistemā nije jednokratna čin već

dugotrajan, epohalni, proces, samo tako se i može proučavati. Dr Zdravko Zlokapa je usvojio upravo takav pristup, za razliku od normativnog i institucionalnog pristupa koji je nužno shematičan i krut.

Dr Zlokapa je fokus svog interesovanja koncentrirao na odnos između centralne vlasti i lokalnih zajednica. To je neuralgična tačka svih političkih sistema koji pokušavaju da se demokratizuju. Naime, autoritarni režimi nastoje da se demokratizuju a da izgube što manje od svojih ovlaštenja; demokratizacija, pak, podrazumijeva upravo prenos nadležnosti sa viših nivoa vlasti na vlasti najbliže građanima i primjenu principa supsidijarnosti. Država nastoji ostati centralizirana, a lokalne vlasti teže decentralizaciji i autonomiji. Zato je odnos centralnih i lokalnih organa uvijek napet i potencijalno konfliktan, a za naučna istraživanja uvijek aktuelan i zanimljiv.

Naučno-istraživački rad

Iz pregleda ranijih i sadašnjih radova dr Zdravka Zlokape već na prvi pogled se vidi da nije u pitanju čisti teoretičar i kabinetski profesor već naučnik s izraženom sklonošću ka empirijskim istraživanjima. Dobar dio njegovih tekstova je i nastao na osnovu istraživanja u kojima je učestvovao.

Tokom posljednjeg perioda njegovog rada koji ovdje prikazujemo na prvo mjesto treba staviti njegov angažman kao analitičara *Early Warning Systema* (Sistem ranog upozoravanja), značajnog istraživačkog projekta koji je pokrenut i koji se još uvijek realizuje pod pokroviteljstvom UNDP. EWS je zasnovan na kontinuiranom praćenju sistema ili seta podsistēmā, tamo gdje postoji mogućnost javljanja disfunkcija; u BiH je EWS prilagođen za potrebe praćenja društvenih i političkih sistema, s ciljem da se prate najranjiviji dijelovi sistema kako bi se odgovarajuće institucije na vrijeme upozorile na mogućnost izbijanja krize i kako bi im se dalo vremena da preduzmu preventivne akcije.

Od 2002. god. do 2005. god. dr Zlokapa je u okviru *Early Warning Systema* pokrивao oblast prihoda i socijalne zaštite, jednu od pet oblasti dijagnostificiranih kao potencijalno vrlo osjetljivih (prate se još politička i institucionalna stabilnost, ekonomska situacija i finansijska stabilnost, etnički odnosi te društvena i lična sigurnost) i za publikaciju *Sistem ranog upozoravanja* - koja izlazi četiri puta godišnje na srpskom i engleskom jeziku - napisao dvadesetak vrlo upečatljivih i detaljnih izveštaja.

Treba spomenuti i angažman dr Zlokape kao konsultanta i istraživača na projektu *Učešće građana u donošenju javnih odluka u BiH*. To je istraživački projekat koji od 2005. god. realizuje Centar civilnih inicijativa, po istom metodološkom obrascu kao istraživanja koja se realizuju u Slovačkoj, Rumuniji i Poljskoj, tako da ovaj projekat ima karakter međunarodnog istraživanja budući da cilj istraživačkih timova koji djeluju u pojedinim zemljama jeste da obezbijede uporedivost svojih rezultata.

Već smo spomenuli *policy istraživanja* o prvih stotinu dana vlasti izabrane na izborima 2002. god. i o kasnijem funkcionisanju zakonodavne i izvršne vlasti u BiH, kao i istraživanje o spremnosti pojedinaca da se angažuju u političkom životu zajednice.

Značajan projekat na kojem je dr Zlokapa angažovan jeste onaj na razvijanju *Strategije razvoja lokalne samouprave u BiH*. Istraživački tim čiji je dr Zlokapa bio član prvo je uradio vrlo obimnu i detaljnu *Analizu stanja lokalne uprave i samouprave u BiH*, a zatim je razvio i državnim i entitetskim organima uputio *Strategiju razvoja lokalne*

samouprave u BiH. Ovaj višegodišnji projekat sada se nalazi u fazi operacionalizacije i nekoliko istraživačkih timova radi na njegovoj razradi. Dr Zlokapa je rukovodilac jednog od tih timova koji realizuje projekat pod nazivom *Razvoj i uvođenje modela višetipiskih jedinica lokalne samouprave u BiH*. Ovaj istraživački tim je međunarodni jer su u njemu angažovani stručnjaci iz Makedonije, Slovenije i Danske, a njihov je zadatak da prvo urade komparativni pregled regionalnih i evropskih iskustava.

Ovdje svakako treba ukazati i na učešće dr Zlokape u ekspertnim timovima formiranim za izradu pojedinih zakona. Najvažniji je nesumnjivo *Zakon o lokalnoj samoupravi Republike Srpske*, zakon veoma važan i obiman, sačinjen u skladu s Evropskom poveljom o lokalnoj samoupravi i prilagođen našim specifičnim potrebama i okolnostima.

TABELARNI PREGLED NAUČNO-ISTRAŽIVAČKOG RADA KANDIDATA
(PRIKAZANI SU SAMO RADOVI OBJAVLJENI POSLIJE IZBORA U ZVANJE VANREDNOG PROFESORA)

	Oznaka	Koeficijent	Broj radova	Broj Bodova
Pregledni članak u časopisu međunarodnog značaja ili poglavlje u monografiji	K22	4	*	*
Monografija nacionalnog značaja	K13	3	5	15
Rad u časopisu nacionalnog značaja	K33	1,5	6	9
Uvodno predavanje po pozivu na skupu međunarodnog značaja, štampan u cjelini	K41	4	1	4
Uvodno predavanje na skupu nacionalnog značaja, štampano u cjelini	K42	1,5	1	1,5
Stručni rad u časopisu međunarodnog značaja, s recenzijom	T51	3	1	3
Stručni rad u časopisu nacionalnog značaja, s recenzijom	T52	1,5	2	3
UKUPNO				35,5*

- Ovdje nije uključeno 16 kvartalnih i 4 godišnja izvještaja u publikaciji *Early Warning System*, koja u izdanju UNDP izlazi na srpskom i engleskom jeziku, pa ima karakter časopisa međunarodnog značaja. Ako se uključe i ovi članci, zbir bodova je 115,5

III

PEDAGOŠKI RAD KANDIDATA

U svom dosadašnjem radu prof. dr. Zlokapa Zdravko je izvodio sve oblike nastave, tj. držao je predavanja, vježbe, seminare, konsultacije na tri stepena visokog obrazovanja – na dodiplomskom, specijalističkom i postdiplomskom studiju. Prof. Zlokapa uživa glas vrsnog predavača i pedagoga, koji raspolaže ne samo dobrim poznavanjem predmeta kojim se bavi već umije svoje znanje na jasan i zanimljiv način izraziti i prenijeti drugima; ovo mišljenje potvrđuje i visoka ocjena koju je dobio od studenata na evaluaciji koju su oni vršili 2006. god. Što se ispita tiče, prof. Zlokapa važi za objektivnog i korektnog prema studentima.

Prof. dr. Zdravko Zlokapa je rukovodilac postdiplomskog studija državno-pravnog smjera na Pravnom fakultetu pa mu i to, pored redovnog profesorskog i istraživačkog rada, omogućuje da doprinese podizanju mladih kadrova. Bio je član nekoliko komisija za odbranu magistarskih radova, a i sam je kao mentor uspješno izveo dva kandidata – posljednjeg u aprilu ove godine.

MIŠLJENJE I PRIJEDLOG

Imajući u vidu sve što je naprijed izloženo, Komisija smatra da se radi o vrijednom naučnom radniku. Njegov ukupni opus obuhvata 46 naučnih i stručnih radova, od čega je 17 napisano i objavljeno poslije izbora u zvanje vanrednog profesora. Među tim radovima koje je ova Komisija razmatrala je pet knjiga – vrijednih monografija, komentara zakona i izvještaja o rezultatima naučnih istraživanja. Ostalo su naučni i stručni članci, istraživanja i projekti.

Komisija konstatuje da kandidat dr. Zdravko Zlokapa, koji sada ima zvanje vanrednog profesora, ispunjava sve uslove predviđene Zakonom o univerzitetu za izbor u naučno zvanje više od onoga u kojem se on sada nalazi. Broj radova i njihov kvalitet, naučno-istraživački angažman kandidata, uspješan pedagoški rad sa studentima redovnog i postdiplomskog studija – sve su to kvalitete koji dr. Zdravka Zlokapu svrstavaju u red vrijednih naučnih radnika. On ne piše mnogo ali su mu radovi pisani jasnim i dopadljivim stilom, a argumentacija je uvijek naučno zasnovana i metodološki korektna. Istupi prof. dr. Zdravka Zlokape u javnosti, njegova predavanja, istupanja na tribinama i naučnim skupovima odmjereni su i u skladu s dignitetom univerzitetskog profesora. Njegov pedagoški rad sa studentima na dodiplomskom i postdiplomskom studiju i spremnost da uvijek pomogne savjetom i sugestijom čini ga cijenjenim profesorom.

Prezentovani radovi predstavljaju prof. dr. Zdravka Zlokapu kao zrelog naučnika i istraživača, a njegova dosadašnja aktivnost u nastavi pokazuje da se radi o savjesnom i sposobnom pedagogu.

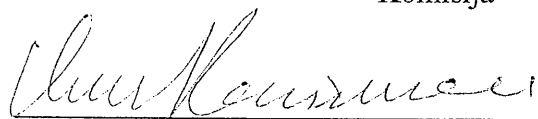
Mišljenja smo da vanredni profesor dr Zdravko Zlokapa ispunjava sve zakonske uslove za izbor u zvanje redovnog profesora, pa Komisija sa zadovoljstvom i jednoglasno utvrđuje

PRIJEDLOG

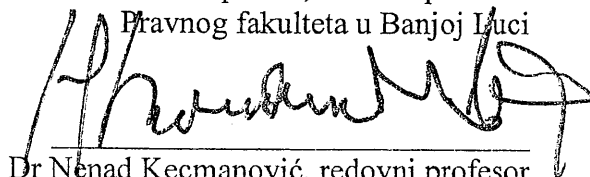
Nastavno-naučnom vijeću Pravnog fakulteta u Banjaluci da se vanredni profesor dr Zdravko Zlokapa izabere u zvanje redovnog profesora na predmetu Politički sistemi.

Banja Luka – Beograd,
maja 2007. godine

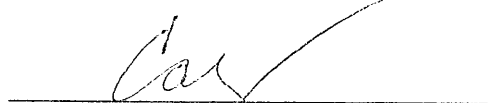
Komisija

Dr Nikola Poplašen, redovni profesor
Pravnog fakulteta u Banjoj Luci

Dr Nenad Kecmanović, redovni profesor
Fakulteta političkih nauka u Beogradu

Dr Snježana Savić, redovni profesor
Pravnog fakulteta u Banjoj Luci